اگه احساس می‌کنین بعضی از معماهای این صفحه سخته، می‌تونین راهنمایی بیشتری از ما بگیرین! کیوآرکد رو اسکن کنین یا به این آدرس وارد بشین.

یادداشت — محمدمهدی رنجبر، کارشناس سرگرمی

افلاطون تا فروبل طرفدار «بازی آموزشی»

اینکه از چه زمانی نظر متفکران به اهمیت بازی در رشد و آموزش جلب شده است، تاریخ مشخصی ندارد، ولی شاید فلاسفه یونان از جمله افلاطون، از اولین کسانی باشند که به ضرورت و نقش بازی در رشد کودکان توجه کرده‌اند.

در بین مربیان اخیر، شاید برجسته‌ترین کسی که به مطالعات منظم در زمینه بازی و اهمیت آن در تربیت کودک پرداخته است، فردیش فروبل (پدر آموزش پیش‌دبستانی و موسس اولین مهدکودک) باشد.

خب در یادداشت‌های قبلی گفتیم که «بازی آموزشی»، فعالیتی سازمان‌یافته است که برای رسیدن به اهداف آموزشی طراحی شده است. حالا ببینیم معیارهای طراحی و اجرای چنین بازی‌هایی چیست:

۱ یک بازی آموزشی باید متناسب با ویژگی‌ها، نیازها و توانایی‌های آموزش‌گیرندگان طراحی شده باشد. به عبارتی هر بسته‌ی آماده‌ای مناسب هر کسی نیست.

۲ در طراحی و اجرای بازی آموزشی باید به تقویتِ دقت، تمرکز، عکس‌العمل به‌موقع و پرورش خلاقیتِ آموزش‌گیرنده توجه شده باشد.

۳ باید هریک از مراحل، فعالیت‌ها و رفتارهای موجود در بازی آموزشی، یک تعبیر منطقی ملموس داشته باشد. باید معنی و مفهوم خاصی متناسب با گیرایی آموزش‌گیرنده، در اجزای بازی گنجانده شده باشد.

۴ در یک بازی آموزشی، باید بین بخش‌های مختلف بازی، رابطه منطقی وجود داشته باشد. یعنی مراحل و جزییات نباید با یکدیگر بی‌ربط و گسسته باشند.

۵ بازی آموزشی باید به‌گونه‌ای طراحی شود که تاکیدش بر اعلام برنده و بازنده، در حدی نباشد که خارج از ظرفیت بازیکن‌های حاضر باشد.

بد نیست بدانیم که از اواخر قرن ۱۹، تحقیقات وسیعی در زمینه نقش بازی و سرگرمی در رشد و یادگیری انجام شد. تحولات سال‌های اخیر باعث شده روانشناسان، نظرات جالبی را درباره «بازی آموزشی» ارائه‌کنند که در یادداشت‌های بعد به آنها بیشتر خواهیم پرداخت.

جدول کلمات - شماره ۹۰۱۲

قانون

برای حل این جدول، پاسخ هر سؤال را به صورت حرف به حرف در جهتی که پیکان مربوطه نشان می‌دهد وارد کنید (نوشتن پاسخ را از خود خانه پیکان‌دار آغاز کنید). در ابتدای هر سؤال به شما گفته شده که پاسخ‌تان چندحرفی است.

۱ (۳حرفی) به مایع لیز می‌گویند ۲ (۶حرفی) دانشمندان طی تحقیقات‌شان به این نتیجه رسیده‌اند که گوش دادن به انواع مناسب آن می‌تواند باعث جلوگیری از زوال عقل (دمانس) در سالمندان شود ۳ (۸حرفی) به مادران توصیه می‌شود برای نرم نگه داشتن شورت‌های لاستیکی نوزادان و جلوگیری از آسیب‌های پوستی، آن را با این ماده چرب کنید ۴ (۴حرفی) کلام اعلام اطاعت و بیعت با مقتدا ۵ (۴حرفی) قطع کننده جریان برق در صورت بروز اختلال ۶ (۲حرفی) فلز سرخ ۷ (۵حرفی) با هر دم همراه است ۸ (۴حرفی) منطقه پردرخت ۹ (۳حرفی) پارسایی و اعراض از دنیا کردن ۱۰ (۶حرفی) این واکنش غیر ارادی باعث کشش ریه‌ها می‌شود و احتمالا به دلیل کمبود اکسیژن در خون ایجاد می‌شود و معمولا به دنبال کم‌خوابی به سراغ انسان می‌آید ۱۱ (۳حرفی) برخی محققان گفته‌اند که نوشیدن نوع غلیظ این نوشیدنی، می‌تواند باعث برطرف شدن بوی بد دهان شود ۱۲ (۶حرفی) وسیله‌ای برای بزرگنمایی اجسام ریز ۱۳ (۴حرفی) نمایش خنده‌آور ۱۴ (۳حرفی) قطار فرنگی ۱۵ (۳حرفی) مقابل عرش آمده است ۱۶ (۶حرفی) از عوارض پوستی که ممکن است زنان باردار را در طی دوران حاملگی به خصوص در ناحیه صورت متاثر کند ۱۷ (۹حرفی) نوعی عمل جراحی زیبایی که طی آن چربی از قسمت‌های مختلف بدن خارج می‌شود که هشدار داده شده است این عمل می‌تواند عوارض جبران‌ناپذیری پس از لاغری داشته باشد ۱۸ (۴حرفی) به مادران توصیه می‌شود در صورت سرماخوردگی کودک، برای پاک کردن آب بینی او به جای دستمال کاغذی از آن استفاده کنند ۱۹ (۶حرفی) به شکنبه چهارپایان می‌گویند ۲۰ (۳حرفی) ماه هشتم فرنگی ۲۱ (۴حرفی) یار قدیمی تیر!

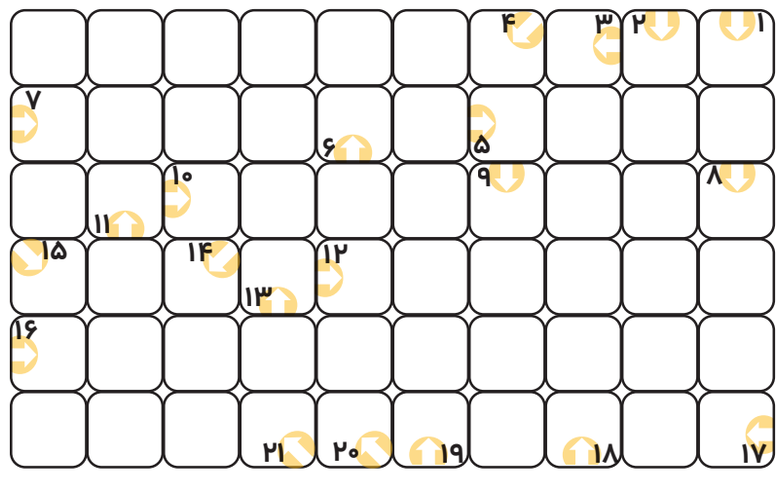

زمان پیشنهادی ۳۰ دقیقه — درجه سختی: متوسط

نقش‌یابِ مارپیچ

لذت پیدا کردن مسیر صحیح مارپیچ کم نیست. اما این لذت وقتی بیشتر خواهدشد که با پیدا کردن مسیر صحیح، یک تصویر را خلق کنیم و در تمام مدتی که مارپیچ را حل می‌کنیم، حدس‌های متفاوتی درباره تصویری که تشکیل خواهدشد بزنیم!

قانون

در این مارپیچ یک تصویر پنهان شده‌است! برای کشف آن باید «یک خط شکسته مارپیچ» بیابید که از ورودی مارپیچ وارد شود و از خروجی آن بیرون رود. این خط مارپیچ باید بدون هرگونه «شاخه» و «دوراهی» باشد. در پایان حتما مسیر صحیح را پررنگ‌تر کنید تا تصویر تشکیل شده را ببینید.

در هر دوراهی، مسیرهای انحرافی بن‌بست را با خطوط کمرنگ مشخص کنید.

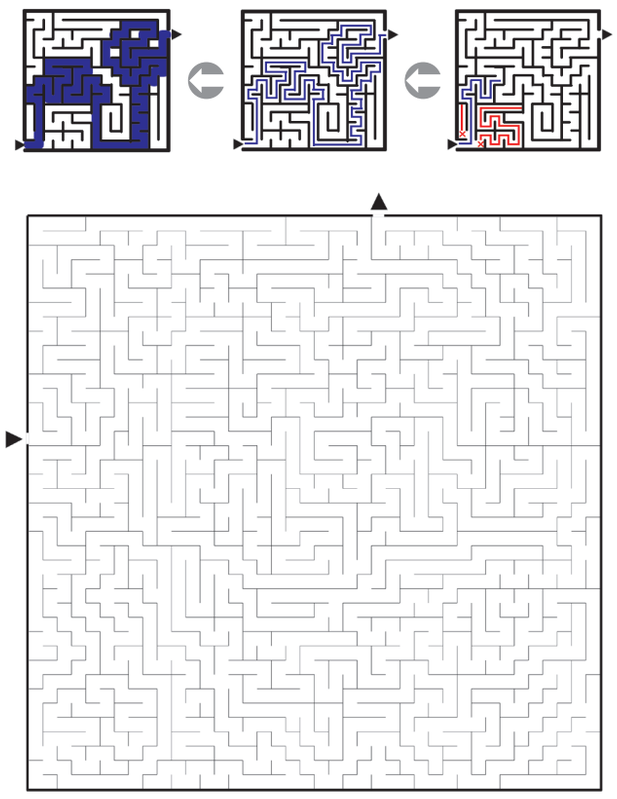

زمان پیشنهادی ۲۰ دقیقه — درجه سختی: متوسط

کتاب‌شنوی

شنیدن کِی بوَد؟!

اگر می‌خواهید با یک سرگرمی جدید آشنا شوید، جمعه‌ها کتاب‌شنوی کنید! شما یکی از متفاوت‌ترین سرگرمی‌هایی که تا الآن درباره کتاب دیده‌اید را تجربه می‌کنید.

همان‌طور که از نام کتاب‌شنوی پیداست، سؤال این سرگرمی را فقط باید شنید! موضوعش هم فایل یک کتاب صوتی است که برای پاسخگویی هر هفته، به شنیدن یک دقیقه از آن نیاز دارید تا بتوانید یکی از ۸ گزینه موجود را انتخاب کنید.

با اینکه فایل صوتی این کتاب در اینترنت در دسترس است اما برای لذت‌بردن از این سرگرمی حتی نیازی به دانلود کردن صوت کامل کتاب هم ندارید! با اسکن کردن این کیوآرکد یا ورود به لینک، می‌توانید سؤال را در قالب یک کلیپ کوتاه یک دقیقه‌ای بشنوید. «آبنبات دارچینی» مجموعه داستان‌های طنز پرطرفداری از مهرداد صدقی است که در انتشارات «سوره‌مهر» بارها تجدید چاپ شده است.

زمان پیشنهادی ۵ دقیقه — درجه سختی: بسیار ساده

کلاس سودوکو

ناصر فروندیان

شبکه‌ها و حلقه‌ها به سودوکو وارد شدند!

سلام به شما سودوکوبازهای عزیزی که با مطالعه این متن یا دیدن کلیپ آموزشی این هفته، در بیست و هشتمین جلسه کلاس سودوکوی روزنامه همشهری جمعه شرکت دارید. این جلسه می‌خواهیم کمی از خانواده N Fish فاصله بگیریم و به سراغ تکنیک کاربردی دیگری به اسم X Cycle برویم. این تکنیک با توجه به قوانین Nice Loop می‌تواند کمک بسیار بزرگی در حل سودوکوها به ما بکند اما قبل از آن نیاز داریم که تعاریفی را بشناسیم:

شما قبلا «زنجیره» را با «رنگ ساده» یا Simple Coloring تجربه کرده بودید و اگر درس‌های قبلی را مرور کرده‌اید حتما آن را می‌شناسید. حالا در صورتی که همین زنجیره، بسته شود به آن «حلقه» یا Loop می‌گوییم و در صورتی که چند حلقه تودرتو داشته باشیم به آن «شبکه» می‌گوییم. تکنیک X Cycle، نوع گسترده شده‌ای از همان تکنیک قدیمی Simple Coloring است با این تفاوت که به جای زنجیره از حلقه استفاده می‌کند.

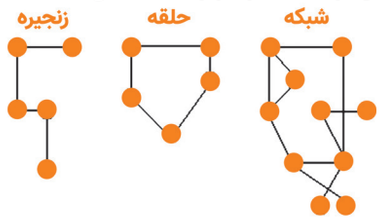

بازهم با رنگ کردن سر و کار داریم و طبیعتا یک کاندیدا و ارتباط قوی نیاز داریم. قانون اول Nice Loop که این جلسه مطرح می‌کنیم می‌گوید: «اگر تعداد گام‌های حلقه ما زوج باشد، می‌توانیم کاندیداهای اضافی را از خارج حلقه حذف کنیم!» همین جمله را در سودوکوی زیر با هم مرور می‌کنیم:

	۲	۴	۱			۶	۷	
	۶			۷		۴	۱	
۷	۱۸	۱۳ ۸	۹	۶	۴	۵۸	۲	۳۵ ۸
۲	۴	۶	۵	۹	۱	۳	۸	۷
۱	۳	۵	۴	۸	۷	۲	۹	۶
۸	۷	۹	۶	۲	۳	۱	۵	۴
۴	۱۸	۱۲ ۸			۹	۷	۶	۲۵ ۸
۳	۵	۲۸	۷	۱	۶	۹	۴	۲۸
۶	۹	۷		۴		۵۸	۳	۱

کاندیدای مورد نظر ما رقم ۸ است که در ستون دوم، ردیف هشتم و ستون هفتم ارتباطش قوی است. یعنی در صورتی رقم ۸ اولی درست نباشد، بدون شک باید رقم ۸ بعدی درست باشد.

طبق رنگ ساده این کاندیداها رنگ می‌کنیم. به ترتیب یکی سبز و یکی قرمز. پس از رنگ کردن، تمام ۸های قرمز و سبز به هم وصل می‌کنیم و آنها را تبدیل به یک حلقه می‌کنیم. حالا تعداد گام‌های حلقه را می‌شماریم.

از خانه نارنجی شروع به شمارش می‌کنیم. اولین گام از خانه نارنجی به خانه ۷۲ است. گام دوم از خانه ۷۲ به ۸۳، گام سوم از خانه ۸۳ به ۸۹، گام چهارم از خانه ۸۹ به ۹۷، گام پنجم از ۹۷ به ۳۷ و در آخر گام ششم از ۳۷ به همان خانه نارنجی شروع است.

پس تعداد گام‌ها شش است که یک عدد زوج است. حالا می‌توانیم از خارج این حلقه هر کاندیدای ۸ رنگ نشده‌ای را که بتواند دو رنگ سبز و قرمز را ببیند حذف کنیم.

این جا با این تکنیک کاندیداهای ۸ زرد رنگ حذف شدند. اما باید بدانید که تمام تکنیک‌های خانواده N Fish به دلیل زوج بودن گام‌ها از همین قانون تبعیت می‌کنند.

اگر ابهامی در درک این آموزش داشتید، توضیحات بیشتر رو در فضای مجازی صفحه‌مون به صورت یک فیلم آموزشی ببینید. برای دیدن این فیلم رایگان، کیوآرکد رو اسکن کنید یا به این لینک کوتاه وارد بشوید.

واژه‌بازی

قانون

دقیقاً همین حروف الفبا را طوری در خانه‌های خالی قرار دهید که نام سه میوه در جدول دیده شود.

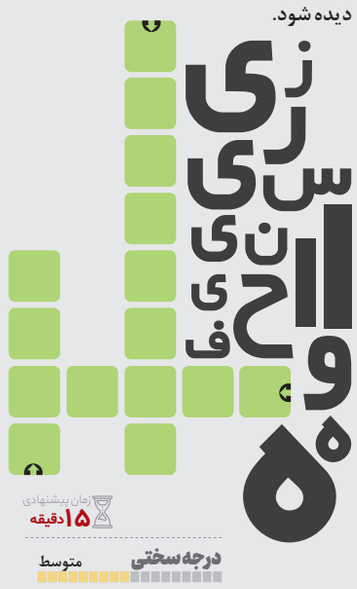

زمان پیشنهادی ۱۵ دقیقه — درجه سختی: متوسط

معمای هوش

اگر به شهر کوچکی بروید که فقط دو سلمانی داشته باشد، کدام آرایشگر را انتخاب می‌کنید:

۱) آرایشگری که خودش هم موهایش خوب اصلاح نشده است و هیچ مشتری دیگری روی صندلی‌های انتظارش ننشسته است.

۲) آرایشگری که موهایش بسیار مرتب است و مشتری‌های زیادی منتظرند تا موهایشان را اصلاح کند. چرا؟!

شما مجبورید حتما به یکی از این دو آرایشگر مراجعه کنید.

زمان پیشنهادی ۱۰ دقیقه — درجه سختی: ساده

تیزبین

کدام مربع دقیقاً از تصویر سمت چپ برداشته شده است؟!

بقیه مربع‌ها اختلاف بسیار کوچکی با تصویر دارند.

زمان پیشنهادی ۵ دقیقه — درجه سختی: ساده

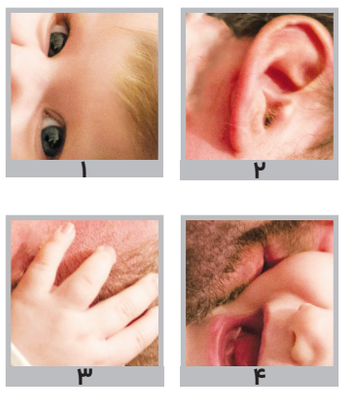

پدر روزت مبارک!

سودوکو

سودوکو کلاسیک

قانون

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های خالی بنویسید که در هر سطر، در هر ستون و در هر مربع پررنگ ۳در۳، رقمی تکراری نباشد.

			۱			۴	۸	۳
					۷			۶
			۲	۳				
	۱	۲					۹	۴
۵		۸		۴		۷		۲
۴	۶					۳	۱	
				۹	۶			
۸			۵					
۳	۹	۵			۸			

زمان پیشنهادی ۳۰ دقیقه — درجه سختی: سخت

سودوکو زنجیره

قانون

خانه‌های خالی را با رقم‌های ۱ تا ۶ طوری پُر کنید که در هر یک از سطرها، ستون‌ها و زنجیره‌ها، هیچ رقمی تکراری نباشد.

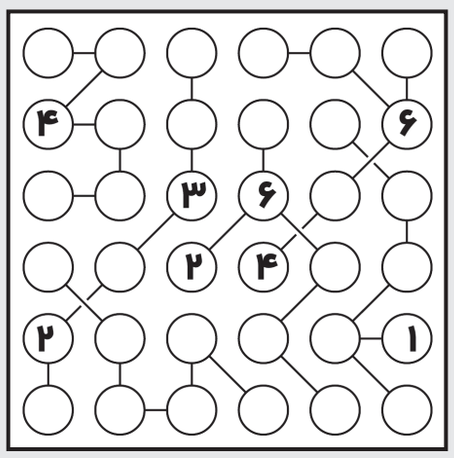

زمان پیشنهادی ۲۰ دقیقه — درجه سختی: متوسط

سودوکو مجموع

قانون

ارقام ۱ تا ۹ در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های پررنگ ۳در۳، تکراری نباشند. ضمنا مجموع ارقام هر محدوده نقطه‌چین، برابر با عدد کنج آن شود.

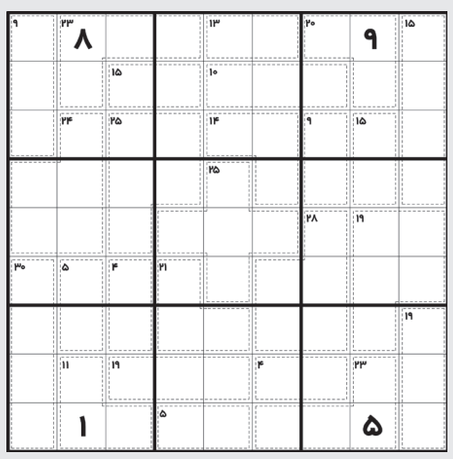

زمان پیشنهادی ۶۰ دقیقه — درجه سختی: مرد افکن

سودوکو نامنظم

قانون

خانه‌های خالی را با رقم‌های ۱ تا ۹ طوری پُر کنید که در هر یک از سطرها، در هر یک از ستون‌ها و در هر یک از محدوده‌های نامنظم، هیچ رقمی تکراری نباشد.

	۹	۵						
				۵	۲			۸
								۹
	۳							
	۱			۲			۶	
							۳	
۲								
۹			۸	۳				
						۲	۷	

زمان پیشنهادی ۳۰ دقیقه — درجه سختی: سخت